

педагога и обучающихся в развивающем обучении не поднимаются до уровня личностных, на которых основано личностно – ориентированное обучение, когда учитель и учащиеся интересны друг другу во всех своих личностных проявлениях, в том числе и не относящихся к учебной деятельности (ценности, интересы, мнения, позиции и т. д.). *Личностно-личностные отношения* педагога и учащихся дают возможность каждому учащемуся выявлять и развивать в процессе обучения те аспекты, которые имеют для него личностный смысл, в том числе и в предмете. Поэтому у каждого ученика может быть своё видение изучаемого, т. е. он создаёт свой образ предмета, в силу чего можно сказать, что учащийся – *«творец» предмета*. При этом, разумеется, учащийся может иметь «своё», но неадекватное в каких-то аспектах объективному содержанию предмета, представление о нём. Эта неопределённость результатов обучения носит амбивалентный характер: с одной стороны, положительно то, что каждый создаёт свой «образ» предмета и всей деятельности, что развивает в учащихся свободу, инициативу, способность принять самостоятельно решения и другие собственно личностные качества, но с другой стороны, есть опасность неадекватного видения действительности, что может повлиять и на неадекватность, неэффективность (для самого человека и для окружающих) принимаемых решений. Вот эта непрогнозируемость, неопределённость результата обучения (так же как и самого процесса) выступают как слабость личностно-ориентированного обучения.

В последних двух колонках таблицы показаны достоинства и слабости каждого из характеризующих типов обучения, что позволяет ответить на поставленный ранее вопрос о самом «лучшем» обучении, а именно: навряд ли можно назвать какой-то тип обучения «лучшим», так как каждый из них (и «старое» предметоцентристское обучение и самое «новейшее» личностно-ориентированное) имеет свои достоинства и слабости. Общий закон педагогики, открытый ещё А. С. Макаренко: нет «плохих» и «хороших» педагогических средств, «самое хорошее» средство в некоторых случаях обязательно будет самым плохим» и наоборот [2, с. 128]. Главное в педагогике – это целесообразность и диалектичность использования любых педагогических средств. Таким образом, можно сделать вывод, что практико-ориентированное обучение необходимо строить на интегративной основе, объединяя (синтезируя) элементы типов обучения, основывающихся на различных теоретических концепциях.

Литература

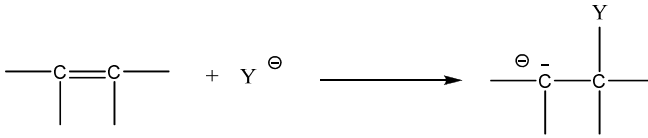
1. Алексеев Н.А. Личностно-ориентированное обучение: вопросы теории и практики. – Тюмень, 1997.
2. Макаренко А.С. Педагогические сочинения: в 8-ми томах. М.; 1983-1986, т.4.

НУКЛЕОФІЛЬНЕ ПРИЄДНАННЯ ПО ПОДВІЙНОМУ С=C ЗВ'ЯЗКУ

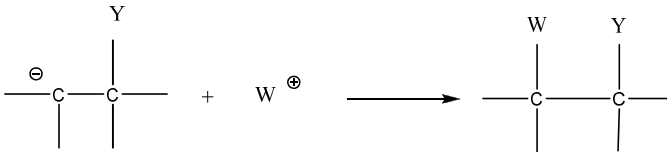
*Дяченко В.Д., Кашнер О.Ю. (м. Луганськ, Україна),
Самусенко Ю.В., Вербовий Я.Л. (м. Полтава, Україна)*

На першій стадії реакції нуклеофільного приєднання нуклеофіль віддає свою пару електронів на утворення зв'язку з одним із атомів Карбону подвійного зв'язку, що призводить до локалізації п-електронів на другому атомі Карбону, в результаті чого утворюється карбаніон. Друга стадія-це рекомбінація карбаніону, що утворився, з позитивно зарядженою часточкою:

Стадія 1:

Стадія 2:

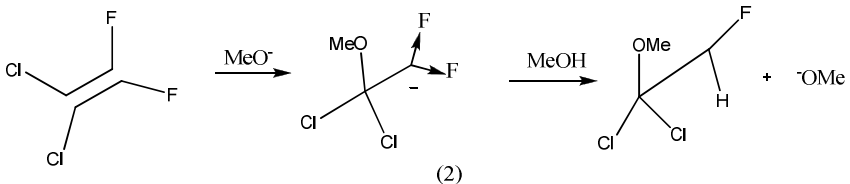
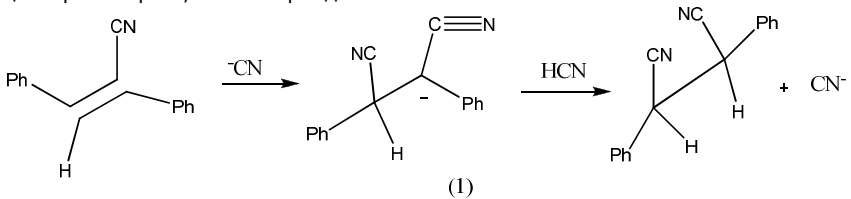

Цей механізм нічим не відрізняється від механізму простого електрофільного приєднання, за виключенням того, що знаки зарядів протилежні [1].

Введення електроноакцепторних груп сповільнює приєднання, що ініціюється електрофілами, однак ті ж самі групи активують приєднання, що ініціюється нуклеофілами. Ефективність цих двох процесів зменшується у наступному ряду замісників:

Аналогічний вплив мають замісники SOR , SO_2R і F . При дії цих замісників зменшується густина π -електронів на атомах Карбону алкену і тим самим полегшується підхід нуклеофілу Y^- , що особливо важливо, сприяє делокалізації негативного заряду на карбаніонному інтермедіаті, що утворюється, напр. 1 і 2. Ця делокалізація, як правило, ще більше ефективна, коли вона включає мезомерну делокалізацію, як у інтермедіаті 1, а не тільки індуктивний електроноакцепторний ефект, як в інтермедіаті 2.

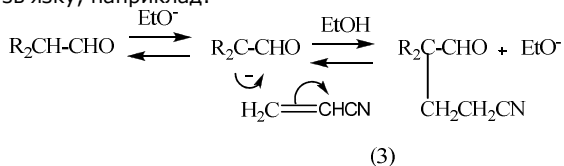

Орієнтація приєднання несиметричного реагента HY або XY до несиметричного заміщеного алкену повинна визначитися утворенням більш стабілізованого карбаніону.

Стереоселективність таких реакцій нуклеофільного приєднання до ациклічних алкенів вивчена мало [2].

Однією з найважливіших реакцій нуклеофільного приєднання є реакція,

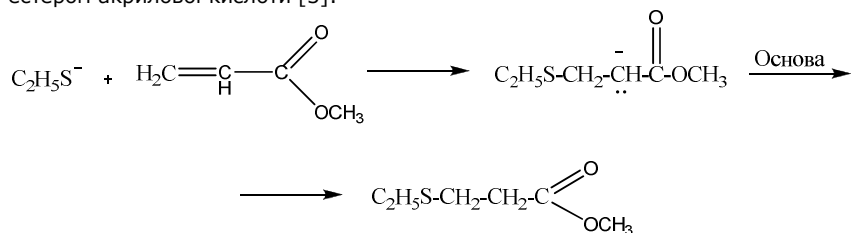
у якій нуклеофіл, що атакує заміщений алкен, являється карбаніоном — реакція Міхаеля. Вона представляє собою загальний метод утворення Карбон-Карбонового зв'язку, наприклад:

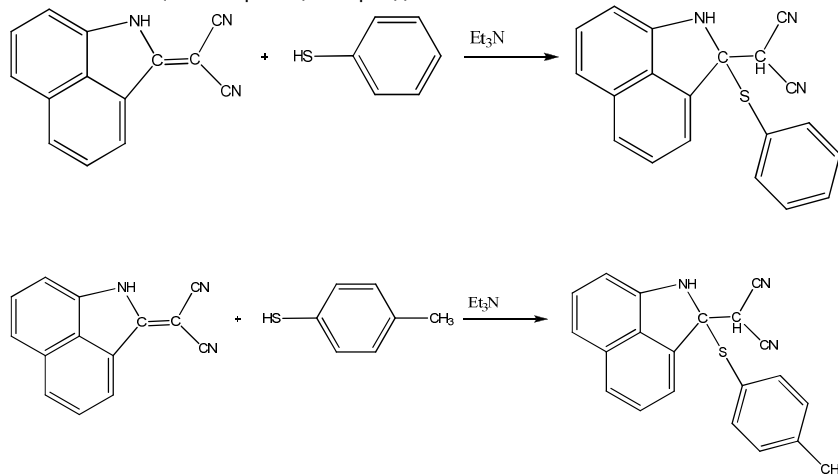
Реакція прискорюється різноманітними основами, що використовуються тільки у каталітичних кількостях, під дією яких генерується карбаніон 3. Реакція оборотна і продукти приєднання часто можна розклати при нагріванні у присутності чи за відсутності лугов. Лімітуючою стадією є утворення Карбон-Карбонового зв'язку, тобто реакцію карбаніону 3 із заміщеним алкеном.

Тут можна використовувати велику кількість різноманітних заміщених алкенів і карбаніонів. Найбільш типові карбаніони-це, можливо, ті, що утворюються з $\text{CH}_2(\text{CO}_2\text{Et})_2$, $\text{MeCOCH}_2\text{CO}_2\text{Et}$, $\text{NCCH}_2\text{CO}_2\text{Et}$, RCH_2NO_2 і т.д. [1,2]

Одними із найсильніших нуклеофілів є тіоли, які легко приєднуються у лужному середовищі до олефінів, що заміщені електроакцепторними групами. Наприклад, вони легко приєднуються у β -положення до акрилонітрилу і естером акрилової кислоти [3]:

Також цікавою реакцією приєднання тіолів є:

Література

1. Марч Дж., Органическая химия. Реакции, механизмы и структура. Углубленный курс для университетов и химических вузов: в 4-х т. Т. 3. Пер. с англ. – М.: Мир.- 1987.-С. 140

2. П. Сайкс., Механизмы реакций в органической химии. – 4-е изд. Пер. с англ./ Под ред. В. Ф. Травеня. – М.: Химия, 1991. – Пер. изд.: Великобритания. – 1986. – С. 220-222
3. Сигеру Оаэ. Химия органических соединений серы. /Оаэ Сигеру. – Пер. с япон. Под ред. Е. Н. Прилежаевой М.: Химия. – 1975. – С. 77

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ВАЖЛИВА УМОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА

Свтух М.Б. (м. Київ, Україна)

Ні в кого не викликає сумніву теза, що тільки завдяки якійсній підготовці фахівців можна забезпечити інноваційний розвиток, уникнути економічного й соціального колапсу, а отже, зберегти державку незалежність України. Для цього на концептуальному рівні слід оптимально визначити критерії якісної освіти, а на методологічному — ефективні засоби реалізації якісного функціонування системи вищої освіти, що є запорукою якісної професійної підготовки майбутніх фахівців.

У зв'язку з цим видається доцільним насамперед виокремити для розгляду найголовніші конструкти якісної освіти, а саме: *якісна вища освіта — це сукупність професійних знань і вмінь, завдяки яким кожний індивід:*

- може максимально реалізувати свій інтелектуально-творчий потенціал;
- ефективно пристосовуватися до швидкоплинних змін на ринку праці;
- оптимально використовувати накопичений освітній капітал в умовах кардинальних світоглядних змін.

Професійні знання й уміння, здобуті в стінах вищого навчального закладу, дають змогу кожному фахівцеві максимально реалізувати свій інтелектуально-творчий потенціал, якщо вони відповідають його здібностям, схильностям та інтересам. Саме тому потрібно оптимально індивідуалізувати навчальний процес на основі ретельного вивчення здібностей, схильностей та освітніх запитів студентів, цим самим диференціювавши його й систему вищої освіти загалом, створюючи навчальні заклади дія особливо обдарованої молоді. Інтелектуальна еліта нації має навчатися в елітних державних навчальних закладах.

Відмовившись від дискусії проте, чи всі студенти наділені задатками, які вони можуть за сприятливих умов розвинути до рівня, потрібного дія одержання об'єктивної новизни, навчально-виховний процес у закладах вищої школи має сприяти тому, щоб майбутні фахівці не лише засвоювали суму знань та набували відповідних практичних умінь, а й розвивали свій творчий потенціал. Суспільству й державі конче потрібні фахівці з гнучким і оригінальним мисленням, багатою уявою, які здатні застосувати одержані знання та вміння в зовсім новій обстановці. В розвитку творчих здібностей не менш зацікавлені й самі студенти, оскільки тії єки у творчості людина дістає можливість максимально реалізувати власний потенціал і одвічне прагнення бути вільною (вданому разі також і у виборі змісту, форм, методів навчання тошо), бо, згідно з одним із концептів філософської парадигми сучасного світобачення, без творчості немає свободи.

Останнє твердження істинне і в інверсованому представленні, а саме: без свободи немає продуктивної творчості. Це спонукає нас, якщо ми справді прагнемо дати майбутнім фахівцям якісну освіту завдяки створенню умов для максимальної реалізації їхнього інтелектуально-творчого потенціалу, неухильно додержуватися демократичних принципів в управлінні галуззю й навчальним закладом, в організації навчально-виховного процесу, оскільки питання свободи завжди було, є і буде наріжним каменем демократичної політики. Слід зазначити, що окремі кроки на цьому шляху до якісної освіти в Україні зроблено.